

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

R J E Š E N j E

**o koncentraciji gospodarskog subjekta Sarajevska pivara d.d. Sarajevo
i gospodarskog subjekta Oslobođenje d.d. Sarajevo**

Sarajevo
Studen, 2007. godine

Broj:01-01-26-016-29-II/07
Sarajevo, 22.11.2007. godine

Na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (1) točka d), članka 43. stavak (2), a u svezi s čl. 12., 14., 16. i 18. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05 i 76/07) i članka 193. stavak 2. Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», broj 29/02), a po Zaključku o pokretanju postupka po službenoj dužnosti, broj: 01-01-26-016-II/07 od dana 23.05.2007. godine, za ocjenu dopuštenosti koncentracije gospodarskog subjekta Sarajevska pivara d.d. Sarajevo, Franjevačka 15, 71000 Sarajevo, i gospodarskog subjekta Oslobođenje d.d. Sarajevo, Džemala Bijedića 185, 71000 Sarajevo, Konkurencijsko vijeće, na 54. (pedesetčetvrtoj) sjednici održanoj dana 22.11.2007. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu izdavanja i prometa dnevnih novina i periodičnih magazina /časopisa u Bosni i Hercegovini, nastala kupnjom većine dionica u gospodarskom subjektu Oslobođenje d.d. Sarajevo, Džemala Bijedića 185, 71000 Sarajevo, od strane gospodarskog subjekta Sarajevska pivara d.d. Sarajevo, Franjevačka 15, 71000 Sarajevo.
2. Zbog nepodnošenja prijave namjere koncentracije u Zakonom predviđenom vremenskom roku, izriče se novčana kazna gospodarskom subjektu Sarajevska pivara d.d. Sarajevo u visini od 250.000,00 KM (dvijestotinepedesethiljada) koju je dužan platiti u roku od 8 dana, od dana primitka ovog Rješenja.
3. Ovo Rješenje je konačno i upisuje se u Registar koncentracija.
4. Ovo Rješenje bit će objavljeno u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće na temelju javno dostupnih informacija je došlo do saznanja da postoji osnovana sumnja o provođenju koncentracije između gospodarskog subjekata Sarajevska pivara d.d. Sarajevo, Franjevačka 15, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Sarajevska pivara) i gospodarskog subjekta Oslobođenje d.d. Sarajevo, Džemala Bijedića 185, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Oslobođenje).

U cilju provjere podataka Konkurencijsko vijeće je dobilo podatke od Federalnog ministarstva financija – Porezne uprave Federacije BiH – Središnji ured Sarajevo, Husrefa Redžića 4, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Poreska uprava Federacije BiH), te Registra vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine, Maršala Tita 62/II, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Registar vrijednosnih papira Federacije BiH), koji se odnose na financijske pokazatelje poslovanja gospodarskog subjekta Oslobođenje odnosno na vlasničku strukturu.

Prema podacima Registra vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine gospodarski subjekt Sarajevska pivara je u nekoliko transakcija kupio ukupno (.)**¹ dionica, odnosno stekao 56,8871% vlasničkog udjela u gospodarskom subjektu Oslobođenje, te je na taj način preuzeo većinsku kontrolu nad gospodarskim subjektom Oslobođenje, sukladno članku 12. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon).

Prema podacima Poreske uprave Federacije BiH gospodarski subjekti sudionici predmetne koncentracije u 2005. godini (godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji) su ostvarili ukupne godišnje prihode iznad 5.000.000,00 KM.

Konkurencijsko vijeće analizom navedenih podataka je utvrdilo da predmetna koncentracija nije prijavljena, u smislu članka 16. stavak (1) Zakona odnosno nije provedena sukladno odredbama Zakona, te je donijelo Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti, dana 23.05.2007. godine pod brojem: 01-01-26-016-II/07, u smislu članka 32. Zakona.

Konkurencijsko vijeće je dostavilo sudionicima koncentracije Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti, sukladno članku 33. stavak (1) Zakona, te dalo vremenski rok od 20 dana, za dostavljanje potrebnih podataka i dokumentacije, sukladno članku 33. stavak (1) Zakona.

Tražene podatke i dokumentaciju gospodarski subjekt Sarajevska pivara je dostavio Konkurencijskom vijeću u nekoliko podnesaka (dana 06.06.2007. godine pod brojem: 01-01-26-016-9-II/07, dana 21.06.2007. godine pod brojem: 01-01-26-016-11-II/07, dana 27.06.2007. godine pod brojem: 01-01-26-016-13-II/07, dana 04.07.2007. godine pod brojem: 01-01-26-016-16-II/07, dana 24.07.2007. godine pod brojem: 01-01-26-016-22-II/07, dana 22.10.2007. godine pod brojem 01-01-26-016-25-II/07, dana 25.10.2007. godine pod brojem 01-01-26-016-27-II/07 i dana 31.10.2007. godine pod brojem 01-01-26-016-28-II/07).

Konkurencijsko vijeće je na temelju članka 16. stavak (3) Zakona, dana 28.05.2007. godine u dnevnom tisku objavilo Obavještenje o pokretanju postupka po službenoj dužnosti za ocjenu dopuštenosti koncentracije. U ostavljenom roku od 15 dana Konkurencijsko vijeće nije primilo ni jedan pisani komentar u svezi sa predmetnom koncentracijom.

U postupku ocjene predmetne koncentracije utvrđene su sljedeće činjenice:

1. Sudionici koncentracije

Sudionici predmetne koncentracije su gospodarski subjekt Sarajevska pivara d.d. Sarajevo, Franjevačka 15, Sarajevo, i gospodarski subjekt Oslobođenje d.d. Sarajevo, Džemala Bijedića 185, Sarajevo.

1.1. Gospodarski subjekt Sarajevska pivara

Gospodarski subjekt Sarajevska pivara d.d. Sarajevo, Franjevačka 15, Sarajevo, upisan je u sudski registar Rješenjem broj: UF/I-508/2001 od dana 10.04.2001. godine kod Županijskog suda Sarajevo, matični broj subjekta upisa: 1-1737. Osnovna djelatnost gospodarskog subjekta Sarajevska pivara je proizvodnja i promet piva i bezalkoholnih pića.

Prema podacima dobijenim od Registra vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine, na dan 22.06.2007. godine većinski vlasnik gospodarskog subjekta Sarajevska pivara je fizičko lice, gosp. Hilmo Selimović, JMBG (.)**,(.)**, 71000 Sarajevo, sa 69,1140% ukupnih dionica, dok su ostali vlasnici (Tablica 1.):

¹ (.)**- Podatci predstavljaju poslovnu tajnu

Tablica 1.

Rb	Naziv vlasnika	Vlasnički udjel
1.	Pivovarna Union d.d. Ljubljana	12,0000%
2.	MIMS d.o.o Sarajevo	5,0102%
3.	Euro Treuhand AG, Lihtenštajn	1,7884%
4.	Raiffeisen Bank d.d Sarajevo	1,1909%
5.	Ostali (mali dioničari)	10,8965%

Prema podacima Registra vrijednosnih papira Federacije BiH, gospodarski subjekt Sarajevska pivara preko 10,0% vlasničkog udjela u osnovnom kapitalu ima u gospodarskim subjektima (Tablica 2.), na dan 28.06.2007. godine:

Tablica 2.

Rb	Naziv gospodarskog subjekta	Udjel u osnovnom kapitalu
1.	BNT Holding d.d. Novi Travnik	16,0116%
2.	Klas d.d. Sarajevo	43,8840%
3.	IF Naprijed d.d. Sarajevo	14,4885%
4.	Oslobođenje d.d. Sarajevo	56,8871%
5.	Pivara Tuzla d.d. Tuzla	18,8752%
6.	Sprind d.d. Rajlovac	68,1543%

Takođe, prema podacima od sudionika koncentracije gospodarski subjekt Sarajevska pivara ima 40,00% vlasničkog udjela u gospodarskom subjektu Max Music Company d.o.o. Sarajevo, koji je izdavač dnevnih novina SAN-Sarajevo, dok 60,0% vlasničkog udjela ima fizičko lice gosp. Ganić Miralem.

1.2. Gospodarski subjekt Oslobođenje

Gospodarski subjekt Oslobođenje d.d. Sarajevo, Džemala Bijedića 185, 71000 Sarajevo, upisan je u sudski registar Rješenjem broj: UF/I-4599/00 od dana 13.09.2001. godine kod Županijskog suda Sarajevo, matični broj subjekta upisa je 1-6546. Osnovna djelatnost gospodarskog subjekta Oslobođenje je izdavanje i promet dnevnih novina, periodičnih časopisa i magazina.

Prema podacima Registra vrijednosnih papira BiH, vlasničku strukturu gospodarskog subjekta Oslobođenje čine sljedeći gospodarski subjekti (Tablica 3) :

Tablica 3.

Rb	Naziv gospodarskog subjekta	Vlasnički udjel
1.	Sarajevska pivara d.d. Sarajevo	56,8871%
2.	Fabrika duhana Sarajevo d.d. Sarajevo	40,7569%
3.	Klas d.d. Sarajevo	1,5388%
4.	Ostali dioničari	0,8172%

Gospodarski subjekt Oslobođenje nema većinsko vlasništvo u drugim gospodarskim subjektima u Bosni i Hercegovini.

2. Pravni osnov i oblik koncentracije

Pravni osnov predmetne koncentracije je kupnja većine dionica gospodarskog subjekta Oslobođenje od strane gospodarskog subjekta Sarajevska pivara na Sarajevskoj burzi.

Prema podacima gospodarskog subjekta Sarajevska pivara i Registra vrijednosnih papira Federacije BiH, gospodarski subjekt Sarajevska pivara kupnju dionica gospodarskog subjekta Oslobođenje je vršio sukcesivno (Tablica 4.) i to:

Tablica 4.

Rb.	Datum kupnje	Broj kupljenih dionica	Broj kupljenih dionica	Način kupnje
1.	do 24.08.2006.	(..)**	4,5847%	sarajevska berza
2.	24.08.2006.	(..)**	1,6662%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
3.	31.08.2006.	(..)**	0,0435%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
4.	05.09.2006.	(..)**	1,3690%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
5.	05.09.2006.	(..)**	1,2979%	Brokerska kuća Palisaen, Sarajevo
6.	06.09.2006.	(..)**	24,4304%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
7.	07.09.2006.	(..)**	0,6484%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
8.	11.09.2006.	(..)**	14,5786%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
9.	11.09.2006.	(..)**	0,8405%	brokerska kuća Palisaen, Sarajevo
10.	12.09.2006.	(..)**	3,2560%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
	UKUPNO	(..)**	52,7152%	
11.	13.09.2006.	(..)**	3,5436%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
12.	14.09.2006.	(..)**	0,1125%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
13.	24.10.2006.	(..)**	0,5158%	tender ponuda
	UKUPNO	(..)**	56,8871%	

Konkurencijsko vijeće je analizom podataka (Tablica 4.) o kupnji dionica gospodarskog subjekta Oslobođenje od strane gospodarskog subjekta Sarajevska pivara utvrdilo da gospodarski subjekt Sarajevska pivara je postao većinski vlasnik gospodarskog subjekta Oslobođenje na dan 12.09.2006. godine, kada je stekao (..)** dionice odnosno 52,7152% vlasničkog udjela. Nakon toga, gospodarski subjekt Sarajevska pivara je kupnjom dodatnih dionica gospodarskog subjekta Oslobođenje postao vlasnik ukupno (..)** dionice, odnosno 56,8871% vlasničkog udjela.

Pravni oblik predmetne koncentracije je stjecanje kontrole od strane jednog gospodarskog subjekta nad drugim kupnjom većine dionica, sukladno članku 12. stavak (1) točka b) Zakona.

3. Ukupan prihod sudionika predmetne koncentracije

Ukupni godišnji prihodi gospodarskih subjekta sudionika koncentracije, na dan 31.12.2005. godine (Tablica 5.) iznose:

Tablica 5.

	Sarajevska pivara	Oslobođenje
Svijet	---	---
Bosna i Hercegovina	između 51- 92 miliona KM	između 5,5- 7 miliona KM

Konkurencijsko vijeće iz navedenih podataka (Tablica 4.) je utvrdilo da su gospodarski subjekti sudionici predmetne koncentracije ostvarili ukupan godišnji prihod preko 5.000.000,00 KM po završnom računu, u godini koja je prethodila koncentraciji, te su obvezni podnijeti prijavu namjere koncentracije, u smislu članka 14. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji, s obzirom da su ispunjeni kriterijumi ukupnog godišnjeg prihoda, ostvarenog prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine, svakog od najmanje dva sudionika koncentracije.

Analiza mjerodavnog tržišta

Člankom 3. Zakona i čl. 4., 5. i 6. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06), mjerodavno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda ili

usluga koji su predmet djelovanja gospodarskih subjekata na određenom zemljopisnom tržištu.

Mjerodavno tržište proizvoda je tržište izdavanja i prometa dnevnih novina i periodičnih magazina /časopisa. Mjerodavno geografsko tržište za ovu koncentraciju je Bosna i Hercegovina, jer se izdavanje i promet dnevnih novina i periodičnih magazina /časopisa obavlja na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je kao mjerodavno tržište za predmetnu koncentraciju utvrdilo tržište izdavanja i prometa dnevnih novina i periodičnih magazina /časopisa na teritoriju Bosne i Hercegovine.

U cilju analize mjerodavnog tržišta korišteni su podaci dostavljeni od strane gospodarskih subjekata Sarajevska pivara i Oslobođenje, te podaci agencije «Mareco Index Bosnia Gallup International», Trampina 12, Sarajevo.

Tržišni udjel sudionika koncentracije i njihovih glavnih konkurenata na mjerodavnom tržištu izdavanja i prodaje dnevnih novina u 2005. godini (Tablica 6.) iznosi:

Tablica 6.

Rb	Dnevne novine	Tržišni udjel
1.	Dnevni Avaz, Bosna i Hercegovina	40,00%
2.	Oslobođenje, Bosna i Hercegovina	16,00%
3.	Glas Srpske, Bosna i Hercegovina	8,00%
4.	Nezavisne novine, Bosna i Hercegovina	4,00%
5.	Blic, Republika Srbija	4,00%
6.	Dnevni list, Bosna i Hercegovina	3,00%
7.	Večernje novosti, Republika Srbija	3,00%
8.	Ostali	22,00%
	UKUPNO	100,00%

Tržišni udjel sudionika koncentracije i njihovih glavnih konkurenata na mjerodavnom tržištu prodaje periodičnih magazina /časopisa u 2005. godini (Tablica 7.) iznosi:

Tablica 7.

Rb	Magazini /časopisi /zemlja porijekla	Tržišni udjel
1.	Azra, Bosna i Hercegovina	14,00%
2.	Glorija, Republika Hrvatska	12,00%
3.	Dani, Bosna i Hercegovina	9,00%
4.	Slobodna Bosna, Bosna i Hercegovina	7,00%
5.	Express, Bosna i Hercegovina	5,00%
6.	Auto časopisi	4,00%
7.	Svet, Republika Srbija	4,00%
8.	Novi Reporter, Bosna i Hercegovina	3,00%
9.	Cosmopolitan	3,00%
10.	Sport, Bosna i Hercegovina	3,00%
11.	Mila, Republika Hrvatska	2,00%
12.	Ljepota i zdravlje, Bosna i Hercegovina	2,00%
13.	Max magazin, Bosna i Hercegovina	1,00%
15.	Ostali (Plus max i dr.)	31,00%
	UKUPNO	100,00%

Prema navedenim podacima (Tablica 7.) gospodarski subjekt Oslobođenje je bio prisutan na mjerodavnom tržištu prodaje periodičnih magazina /časopisa sa tržišnim udjelom od 1,00% putem Max magazin te ispod 1,00% prodajom časopisa Plus max.

Gospodarski subjekt Oslobođenje distribuciju svojih prizvoda u Bosni i Hercegovini, vrši preko vlastite i ugovorene distribucije. Vlastitom distribucijom snabdjevaju šire područje Kantona Sarajevo i područje na relaciji Sarajevo-Doboj-Banja Luka, dok ostalu distribuciju obavljaju komisionari (12 u Federaciji Bosne i Hercegovine i 6 u Republici Srpskoj).

Iz navedenih podataka (Tablice 6. i 7.) proizilazi da su sudionici koncentracije na mjerodavnom tržištu znatno ispod tržišnog udjela od 40,0%, kojim se pretpostavlja da gospodarski subjekt može imati preovlađujući položaj, u smislu članka 9. Zakona.

4. Procjena predmetne koncentracije

Sukladno članku 17. Zakona, Konkurencijsko vijeće je izvršilo analizu pozitivnih i negativnih efekata namjeravane koncentracije odnosno razmotrilo sve mjerodavne činjenice koje su dostavili sudionici u predmetnoj koncentraciji, kao i podatke koje je Konkurencijsko vijeće dobilo od nadležnih institucija, te ocijenilo da se ovom koncentracijom ne stvara, odnosno ne jača preovlađujući položaj na mjerodavnom tržištu izdavanja i prometa dnevnih novina, periodičnih magazina /časopisa na teritoriju Bosne i Hercegovine.

Prema podacima (Tablice 6. i 7.) o tržišnim udjelima sudionika koncentracije i njihovih konkurenata, vidljivo je da na mjerodavnom tržištu postoji jaka konkurencija, te predmetnom koncentracijom ne dolazi do promjena tržišnih udjela jer gospodarski subjekt Sarajevska pivara ne djeluje na mjerodavnom tržištu.

5. Novčana kazna

Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da predmetna koncentracija predstavlja koncentraciju u smislu članka 12. stavak (1) točka b) pod 3) i članka 14. stavak (1) točka b) Zakona, te je gospodarski subjekt Sarajevska pivara bio dužan u zakonskom roku dostaviti prijavu namjere koncentracije, sukladno članku 16. stavak (1) istog Zakona.

Konkurencijskom vijeću, kao organu nadležnom za spovođenje zaštite tržišne konkurencije, nije podnesena prijava namjere koncentracije od strane gospodarskog subjekta Sarajevska pivara i gospodarskog subjekta Oslobođenje, iako su bili ispunjeni Zakonom propisani uvjeti da se takva koncentracija prijavi.

Konkurencijsko vijeće, u smislu članka 49. stavak (1) točka b) Zakona može izreći novčanu kaznu do 1,00% od ukupnog prihoda iz predhodne godine poslovanja gospodarskom subjektu za kršenje odredbi članka 16. stavak (1) Zakona.

Prilikom određivanja visine novčane kazne, Konkurencijsko vijeće imalo je u vidu da je obveza prijave predmetne koncentracije nastupila dana 12.09.2006. godine, sa krajnjim rokom za podnošenje prijave do dana 20.09.2006. godine, a da je Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti Konkurencijsko vijeće donijelo dana 23.05.2007. godine, odnosno osam mjeseci i tri dana od posljednjeg dana roka za podnošenje prijave namjere koncentracije. Takođe, ni u periodu od nastanka obveze prijave namjere koncentracije pa do donošenja Zaključka o pokretanju postupka po službenoj dužnosti od strane Konkurencijskog vijeća, gospodarski subjekt Sarajevska pivara nije podnio prijavu namjere koncentracije, čime bi se pokazala spremnost za poštivanje odredbi Zakona.

Također, u obzir je uzeta i činjenica da je važeći Zakon stupio na snagu dana 27.07.2005. godine, to znači da je bio na snazi gotovo četrnaest mjeseci u vrijeme provođenja predmetne koncentracije od strane gospodarskog subjekta Sarajevska pivara. Konkurencijsko vijeće smatra da je gospodarski subjekt Sarajevska pivara imao dovoljno vremena da se upozna sa odredbama istog i izvrši obvezu prijave namjere koncentracije sukladno Zakonu.

Nadalje, Konkurencijsko vijeće uzelo je u obzir i činjenicu da gospodarski subjekt Sarajevska pivara provođenjem predmetne koncentracije ima namjeru izvršiti sanaciju i konsolidaciju gospodarskog subjekta Oslobođenje (koji se niz godina nalazi u financijskoj krizi i koja je neizbježno vodila stečaju) te da će poboljšati kvalitet proizvoda iz registrirane djelatnosti, što će za posljedicu imati bolji kvalitet mjerodavnih proizvoda i bolje zadovoljenje potreba krajnjeg potrošača.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je izreklo novčanu kaznu gospodarskom subjektu Sarajevska pivara u iznosu od 250.000,00 KM, što predstavlja oko (..)** od ukupnog ostvarenog godišnjeg prihoda u 2005. godini.

6. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen priziv. Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovog Rješenja, odnosno od dana njegove objavljive.

Predsjednica

Sanja Božić